

Joensuun
ortodoksinen seurakunta

Toiminta- ja taloussuunnitelma
2025–2027

(Vahvistettu seurakunnanvaltuustossa 13.11.2024)

Sisällys

1	Aluejako ja toimenkuvat.....	1
2	Seurakuntatyötä ohjaavat periaatteet	3
3	Toiminnan ja päätöksenteon tavoitteita.....	4
4	Toiminta suunnittelukaudella 2025–2027	5
4.1	Liturginen elämä, yhteisöllisyys ja toiminta.....	5
4.2	Kirkkomusiikki	6
4.3	Diakoniatyö	6
4.4	Kasvatustyö	7
4.5	Toimintapiirit/Aikuiskasvatus	8
4.6	Monikulttuurinen työ.....	8
4.7	Lieksa ja Pielisen-Karjala	8
4.8	Vaara-Karjalan alue	9
4.9	Ilomantsin ortodoksinen kappeliseurakunta.....	10
5	Seurakunnan talous.....	11
5.1	Tuotot	11
5.2	Kulut	12
5.3	Toimenpide-ehdotuksia.....	13
6	Hallinto- ja tukitoimet	14
6.1	Hallinto ja palvelut.....	14
6.2	Viestintä.....	14
6.3	Kiinteistötoimi.....	15
6.4	Arkistointi	15

1 ALUEJAKO JA TOIMENKUVAT

Seurakunnan toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan vuonna 2024 tehdyn aluejaon mukaisesti. Aluejaon perustana on hengellisen työn vahvistaminen ja jatkuvuuden turvaaminen. Vuoden 2024 suunnitelmassa oli tarkoitus laajentaa Ilomantsin kappeliseurakunta kattamaan Tuupovaaran pitäjää. Ajatuksena oli myös, että aluepappi ja -kanttori avustavat laajennetulla alueella. Vuoden 2024 suunnitelmassa määriteltiin: ”Aluepappin ja -kanttorin toimenkuva voidaan toteuttaa työnjohdollisesti jo ennen kuin kappeliseurakunnan laajennus on hallinnollisesti valmis (siirtymäkausi)”. Kappeliseurakunnan laajennusta ei ole toistaiseksi toteutettu, mutta tilannetta seurataan, ja asiaan palataan hallintoelimissä tarpeen mukaan. Kappeliseurakunnan työpari sekä aluepappi ja -kanttori hoitavat Tuupovaaran pitäjän aluetta yhteistyössä siten, että alueen varsinainen vastuu on aluepapilla ja -kanttorilla.

Nykyinen aluejako ja toimenkuvat:

Ilomantsin kappeliseurakunta:

- kappeliseurakunnan työpari vastaa pääosin Hoilolasta ja avustaa muissa Tuupovaaran pitäjän pyhäköissä tarpeen mukaan
- oma yksikkönsä (pappi ja kanttori)
- lomakaudet huomioidaan vähentämällä toimintaa (koskee myös muita alueita)

Pielisen Karjala sekä Vaara-Karjala (Tuupovaaran pitäjä):

- aluepappi ja -kanttori; vastaavat Tuupovaaran pitäjän hengellisestä työstä yhteistyössä Ilomantsin kappelin kanssa

Joensuun alue ja Keski-Karjala:

- hoidetaan Joensuusta käsin kahden papin ja kahden kanttorin toimin
- lähialueiden painopisteet muokkautuvat väestömuutosten mukaan

Työn linjauksia:

Diakoniatyö (diakoniatyöntekijä)

- matalan kynnyksen kokoavaa toimintaa

Kasvatus (kasvatustyöntekijä)

- kokoavaa toimintaa huomioiden myös ekumenia
- mm. koulu/oppilaitostyön vahvistaminen, tapahtumia, leiritoimintaa

Monikulttuurinen työ

- organisoidaan henkilöstön osaamisen mukaan
- integroiminen yhteisöön, eri kieliryhmät yhdessä

Toimintamuodot tukevat muita paikallisia yhteisöjä. Muun toiminnan yhteydessä toimitetaan palveluksia mahdollisuuksien mukaan (synergiaetu).

2 SEURAKUNTATYÖTÄ OHJAAVAT PERIAATTEET

Seurakunnan toimintaa ja päätöksentekoa ohjaa kirkolliskokouksen tavoite- ja toimintasuunnitelma 2021–2025 ja vuodesta 2026 uusi suunnitelma.

”Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää. Ilman minua te ette saa aikaan mitään” (Joh. 15:5).

MISSIO: Suomen ortodoksinen kirkko on ylösnousseen Kristuksen kirkko. Sen tehtävänä on julistaa ilosanomaa Kristuksesta, johdattaa pelastukseen ja kutsua kantamaan vastuuta koko luomakunnasta.

VISIO: Kutsuva, kasvava ja kukoistava Kristuksen kirkko.

ARVOT: Lähimmäisenrakkaus, avoimuus ja vastuullisuus.

Tavoitteet ja toimenpiteet, joiden avulla visio saavutetaan:

KUTSUVA KIRKKO: *”Palvelkaa toisianne rakkaudessa” (Gal. 5:13).*

1. Turvataan korkeatasoinen jumalanpalveluselämä kaikissa seurakunnissa.
2. Vahvistetaan piispojen ja pappien tehtävää opettajina ja hengellisinä ohjaajina ihmisten Jumala-suhteen ja Kristukseen sitoutumisen lujittamiseksi.
3. Lisätään etsivää diakoniatyötä ja laaditaan ohjelma seurakuntaan liittyvien sitouttamiseksi aktiiviseen toimintaan.
4. Lisätään luottamushenkilöiden, seurakunnan työntekijöiden ja seurakuntalaisten vuorovaikutusta yhteisten tavoitteiden kirkastamiseksi ja saavuttamiseksi.

KUKOISTAVA KIRKKO: *”Olkaa toivossa iloiset, ahdistuksessa kärsivälliset, rukouksessa kestävä” (Room. 12:12).*

1. Luodaan yhteiset toimintamallit kirkon koko henkilöstön hyvinvoinnin, avoimen kuulemisen ja vaikutusmahdollisuuksien sekä jatkuvan oppimisen edistämiseksi.
2. Huolehditaan kirkon kulttuuriperinnöstä ja elävästä traditiosta.
3. Toimitaan esimerkkinä ympäristönsuojelussa ja kestävä kehityksen edistämässä.
4. Edistetään määrätietoisesti hallinnon rakenteellista muutosta kirkon toiminnan ja talouden pitkäjänteiseksi turvaamiseksi. Edistetään kanonisen ja maallisen oikeuden yhteensovittamista.

Kutsuva ja kukoistava kirkko on kasvava kirkko, joka toimii ekumeenisesti ympäröivässä yhteiskunnassa.

”Vain tämän voin sanoa: jättäen mielestäni sen, mikä on takanapäin, ponnistelen sitä kohti, mikä on edessä” (Fil. 3:13).

3 TOIMINNAN JA PÄÄTÖKSENTEON TAVOITTEITA

Seurakunnan suunnittelukauden päätavoitteet, joita ohjaavat kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman tavoitteet:

1. Toiminnassa hyödynnetään ja kehitetään vapaaehtoisten osaamista ja panosta. Lisäksi huomioidaan kestävä kehitys.
2. Papit vastaavat erityisesti jumalanpalveluselämästä, pastoraalisesta työstä ja kirkollisesta opetuksesta. Kanttorit vastaavat kirkkolaulusta ja musiikkitoiminnasta. Diakoniatyötä ja lapsi- ja nuorisotyötä kehitetään keskeisinä seurakunnan työmuotoina. Diakoniatyöntekijä vastaa toimenkuvansa mukaan diakoniatyön johtamisesta ja suunnittelusta. Kasvatustyöntekijä vastaa lapsi-, nuoriso- ja perhetyöstä. Molemmat osallistuvat myös seurakunnan opetustyöhön vastuualueidensa puitteissa.
3. Monikulttuurisessa toiminnassa vahvistetaan seurakuntalaisten integroitumista vahvistamalla sellaisia työmuotoja, jotka kokoavat koko seurakunnan yhteiseen jumalanpalvelukseen ja muuhun toimintaan.
4. Taloutta ja toimintaa kehitetään tasapainoiseksi niin, että resurssien käyttö tukee kirkon perustehtäviä: jumalanpalveluselämää, pastoraalista työtä ja kohtaamista. Talouden hoidossa seurataan seurakunnan talousohjesääntöä.
5. Sijoitusomaisuuden hoitoa tehostetaan huomioiden eettinen sijoittaminen. Taloustoimikunta suunnittelee seurakunnan sijoitustoimintaa. Sijoitukset luovat riittävää puskuria, jos talousarviot ovat joinakin vuosina alijäämäisiä.
6. Kirkkokunnalta anotaan vuosittain sen valtionavustuksesta jakamaa yhden hengellisen työntekijäparin palkkatukea reuna-alueita varten. Tuki on välttämätön reuna-alueiden hengelliselle työlle.
7. Kaikessa toiminnassa huomioidaan väestökehityksen ja seurakunnan jäsenmäärän liittyvät nykyiset ja tulevat muutokset. Erityistä huomiota kiinnitetään katekumeeniopetukseen, seurakuntaidentiteetin vahvistumiseen ja toiminnan muovaamiseen muuttuvan toimintaympäristön mukaan pastoraalisesti rakentavalla ja kirkon perinnettä vahvistavalla tavalla. Jumalanpalveluselämää ja evankeliumin opetusta pidetään kaiken toiminnan keskuksena.

4 TOIMINTA SUUNNITTELUKAUDELLA 2025–2027

Seurakunnan toiminta-alueita ovat Joensuun keskusalue ja Keski-Karjala, Lieksa ja Pielisen Karjala, Vaara-Karjala (Tuupovaaran pitäjä) sekä Ilomantsin kappeliseurakunta, joka avustaa Vaara-Karjalan alueen toimintaa. Seurakunnan alueella on runsaasti pyhäkköjä.

Alueiden keskuspyhäkköinä toimivat Joensuun, Lieksan, Kiteen ja Ilomantsin kirkot. Näiden lisäksi jumalanpalveluksia toimitetaan monissa muissakin alueen pyhäköissä toimintakalenterin ja resurssien mukaan.

Seuraavissa kappaleissa Joensuun keskusalueen toiminta on kuvattu eri toimintamuotojen alla. Keski-Karjala kuuluu Joensuun keskusalueeseen. Lieksan ja Pielisen Karjalan sekä Vaara-Karjalan (aluepapin ja -kanttorin alueet) ja Ilomantsin kappeliseurakunnan (kappelipapin ja -kanttorin alue) toimintasuunnitelmat esitetään erikseen.

4.1 Liturginen elämä, yhteisöllisyys ja toiminta

Joensuun alueella ja Ilomantsissa vahvistetaan yhteisöllisyyttä, johon liittyy jumalanpalvelusten lisäksi muu seurakuntatoiminta. Muissa pyhäköissä toiminta keskittyy erityisesti liturgisen elämän yhteyteen, mutta painopisteenä on yhtä lailla yhteisöllisyys. Oleellinen osa työtä on ihmisten kohtaaminen, mutta myös maallikkotoiminnan vahvistaminen.

Jumalanpalvelukset ja kirkkomusiikki ovat keskeisiä työn muotoja. Tämän huomioiden pyrimme toteuttamaan keskeisten liturgiseen kiertoon kuuluvien jumalanpalvelusten lisäksi myös sellaisia palveluksia, jotka ovat helposti lähestyttäviä uusille ihmisille ja jotka kommunikoivat ortodoksista uskoa ja elämää helposti vastaanotettavalla tavalla. Tähän liittyen erityisesti Joensuussa vahvistetaan sellaisia matalan kynnyksen tapahtumia ja toimintaa, jotka tuovat mukaan uusia ihmisiä. Muilla alueilla vastuutyöntekijät huomioivat vastaavat mahdollisuudet resurssiensa puitteissa.

Tärkeä osa kohtaavaa toimintaa ovat erilaiset toimintapiirit. Pienryhmätoimintaa kehitetään yhdessä vapaaehtoisten kanssa. Kohtaamista tukeva ekumeeninen työ on kiinteä osa toimintaamme toimintakalenterin tarjoamien mahdollisuuksien mukaan.

Katekumeeniopetusta toteutetaan vuosittain.

Kirkon elämää ja kohtaamista vahvistavaa tukitoimintaa on tiedotus. Seurakunnan tiedotusta ja viestintää pyritään tekemään entistä selkeämmäksi. Tätä tukevat uudet, vuonna 2024 käyttöön otetut seurakunnan verkkosivut. Myös yhteistyötä ja verkostoitumista kehitetään edelleen.

Yhteistyötä ortodoksisen seminaarin kanssa jatketaan edelleen ja seminaarin toimintaa pidetään esillä kalenterissamme. Seminaarin opiskelijoiden seurakunnassa tapahtuvat sijaistamiset ovat palkallista työtä ja edellyttävät aina työsopimusten laatimista. Sijaistamisten ajankäytön osalta opiskelijoita kannustetaan huomioimaan sijaistuksia sopiessaan, että heidän tärkein tehtävänsä ovat opinnot ja alalle valmistuminen. Opiskelijoille tarjotaan mahdollisuutta suorittaa opintoihin liittyvät harjoittelut seurakunnassa.

4.2 Kirkkomusiikki

Kanttorien johtamalla kirkkolaululla on merkittävä tehtävä seurakunnan opetuksen ja julistuksen tukemisessa.

Kirkkomusiikkitoiminnan tavoitteena on ylläpitää, vahvistaa ja kehittää seurakuntamme ja kirkkomme monipuolista kirkkolauluperinnettä.

Kanttorit vastaavat liturgisesta musiikista ja johtavat seurakunnan kuoroja sekä lauluryhmiä. He työskentelevät tiiviissä yhteistyössä pappien kanssa ja osallistuvat myös jumalanpalvelusten suunnitteluun.

Konsertteja sekä lapsille ja nuorille suunnattua laulutoimintaa järjestetään ja kehitetään mahdollisuuksien mukaan. Kuorotoiminnan näkyvyyttä pyritään edistämään aktiivisesti.

4.3 Diakoniatyö

Diakoniatyö toteuttaa jalkautuvaa seurakuntalaisten tarpeista lähtöisin olevaa auttamistyötä, joka perustuu ortodoksisen kirkon käsitykseen lähimmäisenrakkaudesta.

Diakonian aineellinen ja hengellinen apu kohdistetaan kaikista heikoimmassa osassa oleville – niille, jotka syystä tai toisesta ovat jääneet yhteiskunnan muun auttamisjärjestelmän ulkopuolelle tai ovat elämänmuutosten vuoksi vaarassa joutua syrjään.

Diakoniatyön toimintamuotoina ovat henkilökohtaiset keskustelut eri ikäisten, eri taustaisten, eri elämäntilanteissa olevien sekä seurakuntaan kuuluvien ja kuulumattomienkin kodeissa ja tai muissa elinympäristöissä.

Diakoniatyö antaa aineellista apua diakoniatyönbudjetin raameissa. Aineellista apua on mahdollista antaa ruuan, elintarvikkeiden, kodintavaroiden tai rahallisen avun muodossa. Seurakuntalaisille järjestetään kerhoja, tapahtumia sekä retkiä, huomioiden eri kohdetyhmät.

Diakoniatyö tekee vuorovaikutteista yhteistyötä verkoston eri toimijoiden kanssa. Ulkopuolisen verkoston muodostavat julkiset palveluntuottajat, kolmas sektori sekä tarpeen mukaan yksityisen palveluntuottajat. Diakoniatyö tarjoaa seurakuntalaisille palveluohjausta ja neuvontaa pyrkien löytämään seurakuntalaiselle sopivimman palvelun tai ratkaisun hänen tilanteeseensa.

Diakoniatyö on osa seurakunnan sisäistä moniammatillista työryhmää. Sisäiseen moniammatilliseen työryhmään kuuluvat diakoniatyöntekijän lisäksi muut seurakunnassa työskentelevät ammattialan edustajat esim. papit sekä kasvatusohjaaja.

Diakoniatyö koordinoi seurakunnan vapaaehtoistoimintaa sekä järjestää heille asianmukaista koulutusta syys- ja kevät kaudella. Seurakunnan diakoniatyötä kehitetään aktiivisesti vastaamaan seurakuntalaisten tarpeita.

4.4 Kasvatustyö

Kasvatustyön tavoitteena on ortodoksisten lasten, nuorten ja perheiden kirkollisen identiteetin ja elämäntavan vahvistaminen.

Järjestämme säännöllisesti viikkotoimintaa seurakunnassa, kuten lastenkerhoja, perhekerhon, liturgiakerhon, ponomarikerhon, muskarin ja nuorten ikonipiirin. Lisäksi pidämme leirejä ja viikonlopputapahtumia omassa leirikeskuksessa. Järjestämme myös toimintapäiviä, kuten Lasaruksen lauantai, nuorten laululauantait, perhepäivä, 5 v. synttärit, ylioppilaiden lakitukset sekä ekaluokkalaisten koulun aloituksen. Lisäksi järjestämme kristinoppileirejä myös aikuisille. Nuorille järjestämme nuorten iltoja, leiriohjaaja- ja ensiapukoulutusta sekä leiriohjaajavaihtoa Helsingin seurakunnan kanssa. Nuorille aikuisille on omia iltoja. Tavoitteena on järjestää päiväretki Sonkajanrantaan ja vaellusmatka Lappiin.

Pyrimme kehittämään uusia toimintamuotoja lapsi- ja nuorisotyössä. Teemme tervehdysvideoita kouluille eri aiheista, kuten leireistä ja seurakunnan toiminnasta. Käytämme viestinnässä pääasiassa seurakunnan uusia nettisivujamme ja sosiaalista mediaa.

Järjestämme lasten liturgiat kerran kuussa sekä nuorten liturgiat kerran kuussa lauantaisin, jotka korvaisivat kriparipassit. Seurakunnan nuorisotyö täyttää 80 vuotta, ja juhlimme sitä nuorten juhlassa. Osallistumme Kulmakivi-festivaaleille.

Teemme yhteistyötä toiminta-alueiden, kappeliseurakunnan sekä muiden seurakuntien, järjestöjen ja koulujen kanssa (kouluvierailut, virpomavitsojen siunaukset, kirkkaan viikon palvelukset, opettajien kahvit). Lisäksi osallistumme ekumeeniseen yhteistyöhön mahdollisuuksien mukaan.

4.5 Toimintapiirit/Aikuiskasvatus

Aikuiskasvatuksessa tehdään yhteistyötä seurakunnan eri toimintapiirien kanssa. Keskeisiin toimintaryhmiin kuuluvat ikonipiirit sekä erilaiset miesten ja/tai naisten piirit, samoin kuin tiistaiseurat. Uusien toimintapiirien perustaminen on mahdollista tarpeen ja resurssien mukaan, ja niiden toiminta pohjautuu vapaaehtoisuuteen seurakunnan tavoitteiden mukaisesti.

4.6 Monikulttuurinen työ

Monikulttuurisen työn tavoitteena on edistää ihmisten integroitumista seurakunnan ja kirkon elämään. Monikulttuurista työtä kehitetään siten, että sen yhteys muuhun seurakuntatyöhön vahvistuu, samalla huomioiden eri kieliryhmien tarpeet. Joensuun keskustassa osa slaavinkielisistä palveluksista integroidaan sunnuntain liturgioihin monikielisinä palveluksina. Palvelusten yhteyteen pyritään järjestämään kirkkokahvit.

Työn resursseina hyödynnetään ensisijaisesti kokoaikaisia työntekijöitä, joilla on riittävät valmiudet monikulttuurisen työn toteuttamiseen.

4.7 Lieksa ja Pielisen-Karjala

Lieksan toiminta-alue muodostuu Lieksan kaupungin alueesta. Jumalanpalveluksien toimittaminen on keskitetty profeetta Elian kirkkoon. Liturgia toimitetaan sunnuntaisin kerran kuukaudessa sekä joinakin kirkkovuoden suurista juhlista. Lisäksi toimitetaan ehtoopalvelus kerran kuussa maanantaisin. Kesällä jumalanpalveluksia toimitetaan kirkkopuiston tsasounassa. Viekin tsasounassa toimitetaan liturgioita noin kerran kuukaudessa

toukokuusta syyskuuhun. Vuonisjärven, Lontsin ja Riissasten suvun tsasounissa toimitetaan palvelukset pyhäkköjen vuosijuhlina. Suuren paaston, pääsiäisen ja joulun aikaan toimitetaan toiminta-alueella enemmän jumalanpalveluksia.

Koululaisjumalanpalveluksia toimitetaan ennen joulua, kirkaalla viikolla sekä lukuvuoden lopussa. Kouluvierailuja toteutetaan ympäri vuoden. Kasvatustyötä kehitetään kasvatustyöntekijän kanssa. Kanttori pyrkii järjestämään harjoituksia kuorolaisten kanssa tarpeen mukaan. Ekumeenista yhteistyötä tehdään luterilaisen seurakunnan kanssa ekumeenisella rukousviikolla sekä kansallisina juhlina (mm. sepeleenlaskut itsenäisyyspäivänä ja veteraanipäivänä) sekä muina satunnaisina ajankohtina. Diakoniatyötä kehitetään yhteistyössä seurakunnan diakoniatyöntekijän kanssa. Tehdään seurakunnan toiminta näkyvämmäksi maahanmuuttajaväestölle ja kutsutaan heitä mukaan toimintaan.

4.8 Vaara-Karjalan alue

Tuupovaaran suunnan alue käsittää Joensuun kaupungin itäiset alueet, Tuupovaaran ja Kiihtelysvaaran. Pyhäkköjä tällä alueella on Heinävaarassa, Koverossa, Tuupovaarassa, Hoilolassa, Saarivaarassa ja Sonkajanrannassa. Jumalanpalveluksia toimitetaan pääsääntöisesti Tuupovaaran, Hoilolan ja Sonkajanrannan pyhäköissä. Jumalanpalvelukset toteuttavat Joensuun seurakunnan papit ja kanttorit yhdessä Ilomantsin kappeliseurakunnan papin ja kanttorin kanssa. Heinävaaran, Koveron ja Saarivaaran tsasounissa toimitetaan jumalanpalvelukset temppelijuhlana. Tuupovaaran kappelissa ja Hoilolan kirkossa toimitetaan jumalanpalveluksia noin kerran kuukaudessa, mutta suuren paaston, pääsiäisen ja joulun aikaan useammin.

Sonkajanrannan kirkossa toimitetaan liturgia noin kerran kuukaudessa. Tämän lisäksi sunnuntai-iltaisain Sonkajanrannan kirkossa toimitetaan akatistos Johannes Sonkajanrantalaiselle. Sonkajanrannassa toimitetaan juhlan jumalanpalvelukset temppelijuhlana profeetta Hannan muistopäivänä (3.2.), Johannes Sonkajanrantalaisen muistopäivänä (8.3.) sekä Johannes Sonkajanrantalaisen kanonisaatiojuhlan (13-14.7.) Ristisaattoja järjestetään kolme vuodessa: hiihstoristisaatto Hoilolassa suuren paaston aikana, ristisaatto Johannes Sonkajanrantalaisen kanonisaatiojuhlan yhteydessä sekä Saarivaaran praasniekan yhteydessä (6.8.).

Tuupovaaran suunnan alueella vierailaan palvelukeskus Hopearinteessä, jossa järjestetään hartauksia, tuodaan ehtoollista ortodokseille ja sielunhoitoa. Seurakunta tukee aktiivisen Hoilola-Saaroisten tiistaiseuran toimintaa. Pappi ja kanttori vierailevat koululaitoksissa ja päiväkodeissa. Seurakunta tekee yhteistyötä Vaara-Karjalan evankelisluterilaisen seurakunnan kanssa. Diakoniatyötä kehitetään yhteistyössä diakoniatyöntekijän kanssa.

4.9 Ilomantsin ortodoksinen kappeliseurakunta

Vuoden 2024 suunnitelmassa oli tarkoitus laajentaa Ilomantsin kappeliseurakunta kattamaan Tuupovaaran pitäjää. Ajatuksena oli myös, että aluepappi ja kanttori avustavat laajennetulla alueella. Vuoden 2024 suunnitelmassa määriteltiin että ”aluepappin ja -kanttorin toimenkuva voidaan toteuttaa työnjohdollisesti jo ennen kuin kappeliseurakunnan laajennus on hallinnollisesti valmis (siirtymäkausi)”. Kappeliseurakunnan laajennusta ei ole toistaiseksi toteutettu, mutta tilannetta seurataan ja asiaan palataan hallintoelimissä tarpeen mukaan. Kappeliseurakunnan työpari sekä aluepappi ja -kanttori hoitavat Tuupovaaran pitäjän aluetta yhteistyössä siten, että alueen varsinainen vastuu on aluepapilla ja -kanttorilla.

Kappeliseurakunnan säännöllinen jumalanpalvelustoiminta ja seurakuntatyö keskittyy erityisesti Ilomantsin kirkon yhteyteen. Toimintaan kuuluu myös oppilaitos- ja laitostyö sekä muu seurakuntatyö.

Kappeliseurakunta viestii erityisesti omien internetsivujen ja paikallislehden kautta. Kappeliseurakunnan sähköinen jumalanpalveluskalenteri julkaistaan kappeliseurakunnan omilla internetsivuilla. Joensuun ortodoksisen seurakunnan kalenterisivulta tulee linkki kappelin sivuille. Tämä yksinkertaistaa kalenterien päivittämistä ja vähentää virheitä. Alueella järjestetään säännöllisiä praasniekkoja erikseen suunniteltavan toimintakalenterin mukaan.

Lapsi- ja nuorisotyötä, ikonipiiritoimintaa, kirkkomusiikkia ja muita toimintamuotoja, kuten erilaisia pienryhmiä toteutetaan samoin periaattein kuin Joensuun ortodoksisessa seurakunnassa. Vapaaehtoisia tuetaan aktiivisesti.

Kappeliseurakunta tekee alueella säännöllisesti ekumeenista työtä yhteistyökumppaniensa kanssa.

Kappeliseurakunnan kanttori vastaa alueen kirkkolaulu-, kuoro-, konsertti- sekä kirkkolaulupiirin toiminnasta. Kanttori osallistuu muun seurakuntatyön suunnitteluun ja toteuttamiseen yhdessä kappelipapin kanssa. Lapsi- ja nuorisotyötä alueella toteuttavat kappelipappi ja -kanttori. Paikallista diakoniatyötä tehdään yhteistyökumppanien ja vapaaehtoisten kanssa. Seurakunnan diakoniatyöntekijä ja kasvatustyöntekijä tukevat toimintaa resurssien tarjoamien mahdollisuuksien mukaan.

Kappeliseurakunnan pappi ja kanttori avustavat tarvittaessa Joensuun ortodoksisen seurakunnan alueella erityisesti paljon työvoimaa tarvittavissa tapahtumissa – kuten leirityössä – kappeliseurakunnan oman toimintakalenterin puitteissa. Kappeliseurakunnan

työntekijät osallistuvat työntekijäpalaveriin noin kerran kuukaudessa joko tarvittaessa paikan päällä Joensuussa tai TEAMsin välityksellä.

Oleellinen osa kappeliseurakunnan päätöksentekoa on kappelineuvosto, jonka toimintaa ohjaa ohjesääntö.

5 SEURAKUNNAN TALOUS

Seurakunnan päätöksenteon tehtävä on luoda henkiset ja aineelliset edellytykset jumalanpalveluselämälle, pastoraaliselle työlle ja muulle kirkolliselle toiminnalle. Talousarvion laadinnan lähtökohtana on, että seurakunnan tulot riittävät kattamaan seurakunnan menot. On kuitenkin mahdollista, että positiivinen tai nollatulokseen päätyvä talousarvio ei ole aina mahdollinen, ja talousarvio voi joinain vuosina olla alijäämäinen.

Seurakunnan likvideettitilanne on tällä hetkellä hyvä (syyskuu 2024). Lyhytaikaisia saamisia on tällä hetkellä noin 120 000 €, rahoja ja pankkisaamisia noin 1 310 000 € lisäksi rahoitusarvopapereita noin 1 407 000 €. Lyhytaikaista vierasta pääomaa on noin 350 000 €. Lainaa nostettiin vuonna 2024 Ilomantsin kirkon maalaamiseen sekä muihin korjauskuluihin yhteensä 400 000 euroa. Seurakunnalla ei ole aiempaa lainaa.

Kiinteistöjenhoito perustuu säännöllisesti päivitettävään kiinteistöstrategiaan. Eniten huomiota vaativat suuret, suojellut kirkkorakennukset. Kirkkokunnan avustukset kiinteistöihin liittyvien investointien osalta ovat merkittäviä, ja niiden rooli korostuu tulevaisuudessa. Rakennusten korjaustoimenpiteitä ei voida laiminlyödä säästötoimenpiteiden varjolla.

5.1 Tuotot

Kirkollisvero muodostaa suurimman osan seurakunnan tuloista. Taloussuunnittelu on tehty siltä pohjalta, että veroprosentti säilyy kahdessa prosentissa. Muilla tuotoilla on vain marginaalinen merkitys seurakunnan tulovirrassa. Sijoituksilla on tärkeä rooli, ja niiden merkitys korostuu tulevaisuudessa korjausvelan realisoituessa eri alueilla.

Jäsenmäärän laskusuuntainen kehitys aiheuttaa seurakunnalle taloudellisia haasteita suurten ikäluokkien ikääntyessä ja kirkosta eroamisten kasvaessa. Tälle trendille ei tällä hetkellä ole odotettavissa merkittävää muutosta, vaikka katekumeeniopetusta ja muita kirkon yhteyteen kutsuvia toimintoja vahvistetaan.

Vuosi	Jäsenet	Verotulot	Vuosikate	Tilikauden tulos
2023	6311	2 043 883 €	462 121 €	408 150 €
2022	6445	1 843 858 €	64 739 €	14 608 €
2021	6661	1 850 748 €	285 304 €	226 912 €
2020	6761	1 464 044 €	273 173 €	229 407 €
2019	6850	1 482 365 €	213 781 €	166 331 €

Vuosi	Avustukset	Investoinnit	Inv. avustukset
2023	118 380 €	26 482 €	0 €
2022	121 790 €	0 €	0 €
2021	131 597 €	34 977 €	0 €
2020	95 920 €	0 €	0 €
2019	114 050 €	1 000 €	0 €

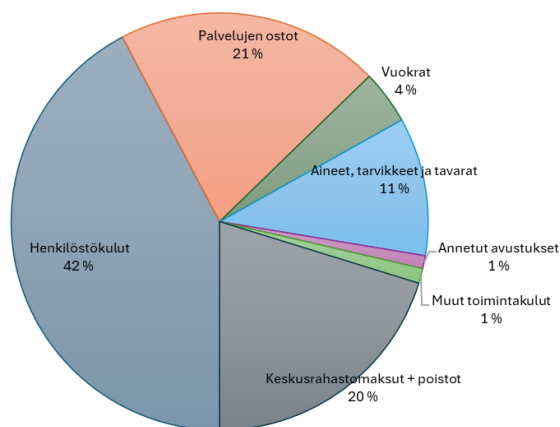
5.2 Kulut

Henkilöstömenot muodostavat talousarviossa suurimman osan seurakunnan kokonaiskuluista (v. 2025 yht. 1 048 000 €). Kiinteä osa kuluista koostuu toiminnan edellyttämistä menoista, kuten erilaisten tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnoista (v. 2025 noin 266 000 €) sekä palveluiden ostoista (v. 2025 noin 507 000 €). Lisäksi kokonaiskuluihin sisältyvät keskusrahastomaksut, kirjanpidolliset poistot sekä muut vähäisemmät erät (v. 2025 noin 513 000 €).

Kiinteistöistä muodostuvat kulut ovat yksittäisistä toiminnoista merkittävimpiä ja samalla haastavia. Kiinteistöihin liittyy myös ajoittaisia kulupiikkejä, jotka luovat likviditeettipaineita. Kiinteistöstrategian toteuttaminen ja kiinteistökannan vähentäminen on käytännössä osoittautunut haasteelliseksi, osittain valitusprosessien vuoksi. Kiinteistötoimen kulut koostuvat kirkkorakennusten ja toimitilojen juoksevista menoista, korjauskustannuksista, investoinneista sekä kiinteistöhallinnon kuluista ja kiinteistöverosta. Ilman investointeja kiinteistöjen vuotuiset menot ovat budjetoitu v. 2025 noin 350 000 euroksi.

Kiinteistömäärän suuri määrä ja rakennusten ikä vaikuttavat merkittävästi korjauskustannusten suuruuteen. Suunniteltujen korjaus- ja investointihankkeiden arvo vuodelle 2025 on noin 260 100 euroa. Taloudellisia haasteita aiheuttavat joidenkin pyhäkköjen välttämättömät investoinnit. Esimerkiksi Lieksan kiinteistöjen tulevaisuuden ratkaisut, kuten luopuminen tai peruskorjaukset, vaikuttavat suoraan kiinteistökuluihin. Lisäksi seurakunnan on varauduttava Joensuun Pyhän Nikolaoksen kirkon ja Joensuun seurakuntatalin merkittäviin remontteihin, jotka ovat todennäköisesti edessä kuluvan vuosikymmenen aikana.

Kulujen jakaantuminen vuoden 2025 talousarviossa

5.3 Toimenpide-ehdotuksia

1. Toimintakulujen tarkka arviointi, joka sisältää rakenteellisten muutosten vaikutukset ja rakennusten korjaustoimien oikea-aikainen ajoittaminen: investointeja tehdään suunnitelmallisesti ja jaetaan niitä useammalle vuodelle.
2. Toimintaa suhteutetaan sekä käytössä oleviin verotuloihin että resursseihin pitkällä aikavälillä.
3. Toimintatuottoja pyritään kasvattamaan.
4. Kiinteistöstrategiaa toteutetaan huomioiden erityisesti kuluiltaan merkittävimmät alueet.

6 HALLINTO- JA TUKITOIMET

Hallinto koostuu yleishallinnosta, sisäisestä taloushallinnosta, henkilöstöhallinnosta, asiakaspalvelusta ja tietohallinnosta ja niihin liittyvistä tukitoiminnoista. Hallinnon työmäärä on ollut viime vuosina kasvussa. Tähän haasteeseen vastataan riittäväillä työresursseilla ja toiminnan hyvällä suunnittelulla.

6.1 Hallinto ja palvelut

Kirjanpito ja palkkahallinto on keskitetty kirkon palvelukeskukseen, mutta osa tehtävistä hoidetaan edelleen paikallisesti Joensuussa. Hallinnon ja palveluiden toimipiste sijaitsee Joensuun virastossa. Ilomantsin kappeliseurakunnassa on myös oma kanslia. Hautaustoimi kuuluu seurakunnan tukipalveluihin.

Hallinnon ja tukitoimien työntekijöihin kuuluvat kirkkoherra (joka toimii myös hengellisen työn tehtävissä), hallinto- ja taloussihteeri, seurakuntasihteeri, määräaikainen arkistotyöntekijä, seurakuntamestari ja toimitilahoitaja. Yksittäiset työntekijät avustavat hallintotehtävissä kirkkoherran ohjeiden mukaisesti.

6.2 Viestintä

Viestintää selkeytetään ja avoimuutta parannetaan. Tiedotuksessa huomioidaan matalan kynnyksen tapahtumat.

Keskeiset viestintävälineet ovat seurakunnan internetsivut, paikallislehdet, ilmoitustaulut ja Aamun Koiton seurakuntaliite. Radiointeihin osallistutaan kirkon suunnitelmien mukaisesti. Päätöksenteon sähköinen tiedotus tapahtuu seurakunnan verkkosivujen kautta, ja Ilomantsin kappeliseurakunnan päätöksentekodokumentit julkaistaan kappeliseurakunnan omilla sivuilla.

6.3 Kiinteistötoimi

Seurakunnan kiinteistötoimea ohjaavat säännöllisesti päivitettävä investointisuunnitelma ja kiinteistöstrategia. Kiinteistöjen korjaustoimenpiteet toteutetaan kiinteistölautakunnan laatimien suunnitelmien ja seurakunnan päätösten mukaisesti. Kiinteistöjen huoltotoimenpiteitä suoritetaan talousarvion puitteissa, ja tarvittaessa hyödynnetään palvelujenostoja.

Seurakuntamestarin ja toimitilahoitajan työ on keskeisessä roolissa päivittäisessä kiinteistönhoidossa.

6.4 Arkistointi

Seurakunnan arkistotoimintaa kehitetään ja uudistetaan järjestelmällisesti etukäteen laadittujen suunnitelmien ja asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti. Seurakunta on siirtynyt vaiheittain sähköiseen arkistointiin, johon sisältyy myös sähköisen hautatoimijärjestelmän käyttöönotto. Sähköinen arkistointi ja hautatoimijärjestelmä helpottaa asiakirjojen hallintaa ja säilyttämistä. Arkistointiprosessien uudelleenjärjestelyä varten seurakunta on palkannut määräaikaisen työntekijän, joka vastaa käytännön toteutuksesta ja varmistaa, että arkistointikäytännöt noudattavat sekä lakisääteisiä vaatimuksia että seurakunnan omia tarpeita.